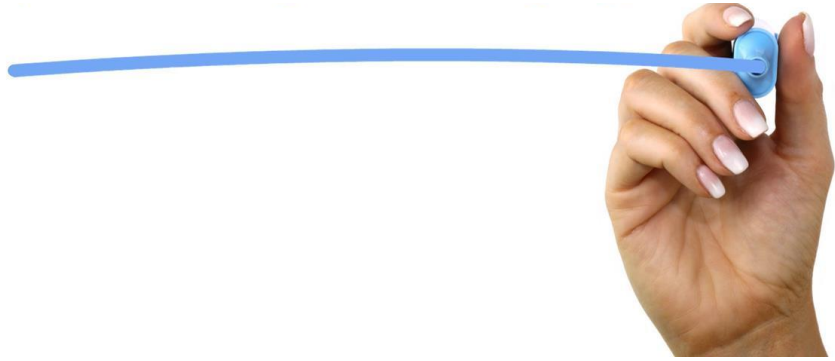

HORMONLAR

Kaynakça: Lehninger Biyokimyanın İlkeleri kitabı kaynak olarak kullanılmıştır.

Büyüme Hormonu (BH)

- Somatik hücreler (vücut hücreleri) üzerine olan uyarıcı etkisi nedeniyle aynı zamanda somatotropik hormon (STH) olarak da isimlendirilir.
- Tek bir özel hedef organı olmayıp bütün vücut bölümlerini etkileyerek büyümeyi uyarır.
- En belirgin etkisi çocuklarda ve adolesan dönemde doku kitlesini artırarak (protein sentezi) ve hücre bölünmesini (mitoz) uyararak büyümeyi hızlandırır.
- Uzun kemiklerin epifiz plakları üzerine doğrudan etkiyerek epifiz plaklarının devamlılığını sağlar.

Tiroit stimüle edici hormon (TSH)

- TSH tiroit bezi hormonlarının sekresyonunu ve sentezini uyarır.
- TSH nın fazla salgılanması guatr olarak isimlendirilen tiroit bezinin genişlemesine yol açar.
- TSH sekresyonu hipotalamusta üretilen tirotropin salgılatıcı hormon (TRH) ile kontrol edilir.
- Kan dolaşımındaki tiroit hormonlarının yoğunluğu, hipotalamus ve hipofiz ön lobu üzerine etkiyerek bunların aktivitelerini azaltır.
- Negatif geri bildirim mekanizmasını çalıştırarak kandaki tiroit hormonlarının sabit düzeyde kalmasını sağlar.

Adrenokortikotropik hormon (ACTH)

- ACTH, adrenal korteks aktivitesinin artışına sebep olur.
- ACTH böbrek üstü bezinden glukokortikoidler olarak adlandırılan steroid yapılı hormonların üretimini ve salgısını artırır. Ayrıca son zamanlarda, bir mineralokortikoid olan aldosteronun sekresyonunu da artırdığı tanımlanmıştır.
- ACTH'nın ayrıca, STH'nın etkisine benzer şekilde, protein sentezi ve yağ asidi kullanımını artırıcı, glikoz kullanımını ise azaltıcı bir metabolik etkiye sahip olduğu giderek açık hale gelmektedir.
- ACTH salgısı hipotalamustan salgılanan kortikotropin salgılatıcı hormon (CRH) tarafından düzenlenir.
- Stres, insülin, ADH ve diğer hormonlar kortikotropin salgılatıcı hormon salgısını feedback mekanizmalar ile etkileyerek ACTH salgısını artırır.

Luteinizan Hormon (LH)

- Ovulasyon-Yumurtlama; overlerden olgun yumurta hücresinin aylık periyotlar halinde salınması
- LH ovulasyonu uyaran gonadotropik bir hormondur.
- LH'nin hedef organı
 - Erkeklerde testislerdeki interstisial hücreler ki bu hücreler testesteron salgırlarlar.
 - Dişilerde ise overlerdir.
- LH salgısı progesteron, östrojen ve testesteron gibi hormonlarla feedback olarak düzenlenen gonadotropin salgılatıcı hormon tarafından kontrol edilir.

Folikül stimüle edici hormon (FSH)

- FSH da bir gonadotropik hormondur.
- FSH dişilerde menstruel siklus boyunca overlerde follikül hücrelerinin büyümesini ve follikül hücrelerinden östrojen salınmasını uyarır.
- Erkeklerde FSH testislerde sperm üreten hücreleri uyarır.
- Salgısı gonadotropin salgılatıcı hormon (GnRH) ile kontrol edilir.

Prolaktin

Kısa ömürlü bir hormondur. Başlıca yıkım yerleri karaciğer ve böbreklerdir.

Prolaktinin kadınlarda iki görevi vardır;

1. Östrojen (dişi cinsiyet hormonu) ile birlikte gebelikte meme bezlerinde meme kanallarının gelişimini uyarır.
2. Doğumdan sonra meme dokusunda süt üretimini uyarır. Emzirme sırasında, prolaktin gonadotropin salgılanmasını inhibe edici ikincil bir etki de göstermekte olup fertilitiyi azaltmaktadır.